Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францисканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованӣ.

Рекламаціи неопечатанӣ вôльнӣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 89. | Нинѣ: гр. Теодора, рим. Флоріяна | Завтра: гр. † Георгія вм., рим. Пія пап. | Середа 22 цвѣтня (4 мая) 1892. | Всходъ сонця 4 г. 37 м.; заходъ 7 г. 16 м. Баром. 760 терм. + 21·5° + 10·0°. | Рôкъ II.

Охоронки для дѣтей и притулки для немôчныхъ.

II.

Въ доповненю до того, що мы попередно сказали о охоронкахъ для дѣтей, мусимо тутъ ще додати, що такӣ охоронки по селахъ не потреба конче заводити на ладъ т. зв. „фреблѣвскихъ городцѣвъ“, якӣ суть за границею и якӣ по части позаводжено вже й по декотрыхъ нашихъ мѣстахъ. Певно, що коли бы де удало ся завести такій фреблѣвскій городець, то було бы добре, але то разъ понадъ нашӣ силы и понадъ силы громадъ, котрӣ очевидно мусѣли бы ихъ удержувати, а вôдтакъ и просвѣта въ нашôмъ народѣ ще такъ мала, що люде по селахъ не въ силѣ зрозумѣти ихъ значѣня и длятого не горнулись бы до нихъ якъ до кождои новины, котра имъ есть зовсѣмъ чужа и непонятна. Охоронки такӣ повиннӣ бы бути длятого въ першихъ своихъ початкахъ дуже примітивнӣ и обмежати ся просто лишь на самъ доглядъ дѣтей. За тымъ промавляло бы дальше й то, що въ першихъ початкахъ не можна бы нѣякъ знайти особъ вôдповѣдно уквалiфiкованыхъ до веденя охоронокъ, а мусѣли бы то бути хиба лишь такӣ особы, на котрӣ можна бы здати лишь самъ доглядъ, мусѣли бы то бути хиба лишь такъ званӣ пѣстунки. Про дальшій устрôй такихъ охоронокъ, про пôдготовлене вôдповѣдныхъ особъ до ихъ веденя и т. д., не будемо тутъ розводити ся; лишаємо се на пôзнѣйше, коли гадка порушена и нами и другими особами, а въ послѣдныхъ часахъ о. Сѣлецкимъ, прийме конкретнѣйшӣ формы, а теперь звернемось до иншои не менше важнои справы.

Нѣгде може, вынявши хиба одну Россію, не видко тôлько людскои нужды, якъ у насъ, розумѣє ся, по найбôльшой части по мѣстахъ и мѣсточкахъ. Люде немôчнӣ, старцѣ и старухи, що не можуть собѣ заробити на кусень хлѣба, калѣки всѣлякого рода и вѣку почавши вôдъ такихъ, що лишь зъ великимъ трудомъ можуть ще волочити ся по Божôмъ свѣтѣ ажь до такихъ, що при своѣмъ калѣцтвѣ все таки могли бы ще занимати ся якоюсь роботою, обсѣдають цѣлими громадами домы Божӣ, волочать ся по улицяхъ ходячи за подайнымъ зъ дому до дому, сѣдають при гостинцяхъ и мостахъ, збырають ся на ярмаркахъ и вôдпустахъ стараючись всѣлякими способами звернути на себе увагу та порушити серце ближнього до милостинѣ и выставляють на публичный видъ своє калѣцтво, не разъ такъ погане, що чоловѣкъ мусить ажь очи вôдъ нихъ вôдвертати. Люде милують ся надъ такими калѣками та нещасливыми и хто якъ може такъ ихъ запомагає, хочь правду сказавши роблять то звычайно люде бѣднѣйшӣ, менше заможнӣ. Не разъ однакожь и тӣ вôдтягають ся вôдъ помочи, бо не знають, чи тӣ що вытягають руку по милостиню дѣйстно на ню заслугують, тымъ бôльше, що досвѣдъ учить, що жертвувана милостиня иде по найбôльшôй части до шинку и розбогачує того, котрый неразъ зводить людей на бѣду и нужду.

Чижь не треба бы разъ у насъ и о тôмъ подумати, щобы й сему лиху якось зарадити? Єсть у насъ, що правда, богато всѣлякихъ добродѣйныхъ товариствъ, особливо же по мѣстахъ, але въ виду великои нужды и наплыву всѣлякихъ калѣкъ та людей немôчныхъ изъ сѣлъ зъ однои стороны а вôдтакъ не легкій приступъ до сихъ товариствъ суть причиною того, що у насъ жебрацтво, можна бы сказати, росте зъ кождымъ днемъ. За примѣромъ загранницѣ основують у насъ товариства для охороны звѣрять та сиплють воробцямъ зерно, абы мали чимъ поживати ся. А чи не знайде ся вже у насъ на стôлько серця, щобы подбати такъ само про тыхъ, що такъ само якъ и мы сотворенӣ на образъ и подобу Божу, щобы подбати про нещасливыхъ нашихъ братôвъ? У насъ якъ разъ найменше дбає ся про тыхъ людей. Недужӣ, калѣки и люде немôчнӣ знаходять у насъ якъ разъ найменшу помôчь. На примѣръ того наведемо хочь бы то, що пôднесено на послѣднôмъ зъѣздѣ лѣкарѣвъ повѣтовыхъ у Львовѣ. Тамъ пôднесено, що на больше якъ пôвсема міліона всѣхъ людей въ нашôмъ краю єсть всего ледви 72 шпиталѣвъ а на 35 повѣтôвъ зъ насе-

3

Гіпнотизмъ.*)

(Дальше.)

Дальшими зъявищами, що навели людей на гіпнотизмъ, суть галюцінаціи (ясновидженє). Єсть то — якъ мы то вже мали разъ нагоду пояснити — той хоробливый станъ въ чоловѣцѣ, въ котрôмъ вôнъ не въ силѣ удержати въ своѣй головѣ того, що дѣє ся въ его фантазіи; всѣлякӣ выображеня вôдбувають ся въ его головѣ такъ живо и зъ такою вѣрностію, що вôнъ навѣть при отвертыхъ очахъ, на явѣ, видить не мовь живцемъ то передъ собою, що на дѣлѣ єсть лише въ его головѣ. Чоловѣкъ въ такôмъ станѣ думає н. пр. про мертвыхъ, про людей, що на кôлькадесять миль вôдъ него вôддаленӣ, а они въ его очахъ таки живцемъ стоять передъ нимъ, єму здає ся навѣть, що чує ихъ голосъ. Такій станъ въ чоловѣцѣ буває, якъ кожда слабôсть, разъ сильнѣйшій, разъ слабшій; коли таке сильнѣйше ослабленє уступить и чоловѣкъ прийде зновъ трохи бôльше до звычайного, нормального стану та силує ся здати собѣ справу зъ того, що передъ хвилею зъ нимъ дѣяло ся, то вôнъ чує въ собѣ якійсь нѣбы роздѣлъ, чує якусь нову силу и по найбôльшôй части вѣрить въ ту свою якусь нѣбы то надзвычайну силу, та не лишь самъ себе обманює, але ще й обманює другихъ, силує ся переконати й другихъ, що вôнъ ясновида и що може вôдгадати чіюсь будучнôсть, або що може знати, що дѣє ся зъ другимъ чоловѣкомъ, вôддаленымъ вôдъ него о кôлькадесять миль. Люде того рода бувають дуже вражливӣ и можуть не лишь пôдъ вплывомъ декихъ другихъ людей але навѣть на саму згадку о своѣй надзвычайнôй силѣ западати въ такій станъ нервового подразненя, въ котрôмъ дôстають рôдъ конвульсійныхъ судорогôвъ, попадають въ дрѣмоту и говорять, нѣбы то вѣщують комусь его будучнôсть. Цѣкаве при тôмъ и то, що най лишь та особа, котра може мати на нихъ вплывъ зблизить ся до нихъ, то они вже то чують, и стають неспокôйнӣ пôдчасъ коли супротивъ другихъ заховують ся спокôйно и рôвнодушно.

Такихъ ясновидôвъ бувало и буває богато особливо межи жѣнками; про нихъ знали вже стародавнӣ народы якъ Греки и Римляне, неразъ чували мы про нихъ и у насъ въ Галичинѣ. Для примѣру згадаємо тутъ коротенько хочь бы лишь про одну таку женщину-ясновида, про паню Гафте, що въ 1827 роцѣ перебувала въ домѣ нѣмецкого поета Ю. Кернера. Она западала особливо сильно въ такій станъ по породахъ; видѣла якӣсь бѣлӣ и чорнӣ духи та розмавляла зъ ними запавши въ безсонну дрѣмоту угадувала котрый лѣкъ ѣй поможе и дѣйстно зъ разу помагали ѣй тӣ лѣки, котрӣ она собѣ сама вызначувала, але пôзнѣйше вже ѣй не помагали. Цѣкаве було то, що она передъ самою смертію розказувала якъ то вôддѣляє ся душа вôдъ тѣла. Насамперѣдъ — такъ казала Гавфова — вôддѣляєсь духъ вôдъ душѣ, коли видить що тѣло вже гине. Той духъ єсть тогды дуже ослабленый и не має нѣякого вплыву. Вôнъ шукає душѣ, щобы єѣ зновъ до себе притягнути и его то дуже болить, коли душа не може скоро зъ тѣломъ розлучити ся. Колижь вôдтакъ найде єѣ щасливо, то передъ нимъ стає тогды наразъ цѣле минувше житє и вôнъ переносить ся на мѣсце свого призначеня. Очевидно, що тутъ треба мати на увазѣ, що то говорила особа недужа вмираюча, а нѣхто не може знати, чи то дѣйстно такъ єсть, хиба той що вже померъ и самъ на собѣ вже то дослѣдивъ. Годить ся ще зазначити, що Гавтова крикнувши зъ радости закôнчила житє — такожь дуже рѣдкій случай, щобы хтось зъ окликомъ радости сходивъ зъ сего свѣта.

Єсть у насъ а такожь и у другихъ народôвъ повѣрка, що вôдъ особъ, котрӣ крôзь сонъ говорять можна не одного довѣдатись; они выговорять, всю правду, скоро лишь зъ ними вôдповѣдно поступати. У насъ н. пр. кажуть, що коли таку особу, котра говорить крôзь сонъ, взяти тогды за мѣзинный палець и выпитувати ся єѣ, то она все розкаже, хочь бы и яку тайну, скаже все хочь бы й на себе саму. Колижь присвѣтити ѣй свѣчкою до очей и кивати на ню пальцемъ, нѣбы то якъ бы єѣ кликало ся, то она встане и буде ходити. Єсть то повѣрка, котра має въ собѣ о стôлько правды, що особы, котрымъ такъ живо снить ся, що ажь крôзь сонъ говорять, суть по най-

*) Гляди Ч. 83 „Народна Часопись“.

ленемъ звышь пôвтретя міліона нема анѣ одного шпиталя. Въ порôвнаню зъ иншими провінціями Австріѣ представляє Галичина пôдъ симъ взглядомъ край найбôльше байдужный. Колижь такъ стоить справа зô шпиталями, щожь теперь подумати о притулкахъ для немôчныхъ? Тыхъ у насъ таки нема майже зовсѣмъ вынявши хиба такû, котрû заложено денеде по бôльшихъ мѣстахъ зъ ласки якихсь щедрыхъ фондаторôвъ; але й тû суть дуже малû та обмежають ся звычайно лишь на поодинокû громады.

Пора вже подумати о такихъ притулкахъ и у насъ, и то не лишь по самыхъ мѣстахъ; треба бы звернути увагу й на села, а позаякъ изъ всѣлякихъ причинъ годѣ, щобы кожде село мало такій притулокъ, то треба ихъ заводити по повѣтахъ. Нехай бы оденъ, два притулки були на повѣтъ. Притулки такû не було бы также такъ трудно завести, якъ то на першу гадку могло бы здавати ся, треба лишь, щобы знайшли ся люде готовû взяти ся до того. По нашôй думцѣ, скажемо знову, могло бы дуже добре взяти ся до того товариство им. св. Павла, котре мае своихъ членôвъ въ особахъ духовныхъ и по селахъ. А що й до того потрѣбнû фонды, то знову вкажемо, якъ бы оно могло ихъ призбирати По нашôмъ краю ходить теперь оденъ священикъ изъ Чехъ, та збирае складки на недужихъ и немôчныхъ въ Чехахъ; нашû люде дають ему радо и причиняють ся хочь маленькими лептами. Въ той самъ способъ могло бы поступати и товариство им св Павла; оно могло бы выслати одного изъ своихъ членôвъ до сусѣдныхъ краѣвъ въ державѣ, котрый бы въ призбирувавъ фонды, а певно, що въ тыхъ краяхъ, богатшихъ вôдъ нашого, вôнъ бы легко и скоро запомôгъ ся Крôмъ того можна бы обдумати ще й иншû жерела доходу, а певно, що нашû громады причинялись бы, колибъ видѣли, що то робить ся для ихъ добра.

Отсихъ кôлька гадокъ пускаемо въ свѣтъ, а чей они може впадуть на добрый ґрунтъ и принесуть добрый успѣхъ, або бодай хочь знайдуть вôдгомôнъ середъ нашои суспôльности.

Рада державна.

Проґрама найблизшихъ засѣдань Палаты пословъ есть така: Нинѣ мае закôнчити ся дебата надъ першимъ читанемъ предложень податковыхъ, а завтра, т. є. въ середу, мае залагодити ся внесене Молодочеховъ о поставленю міністра справодливости, ґр. Шенборна, въ станъ обжалованя. Дискусія въ сей справѣ мае бути о скôлько можна скорочена. Опôсля прийде на порядокъ дневный внесене пос. Пінінського о стабілізаціѣ окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ въ Галичинѣ. По залагодженю сеѣ справы розпôчне ся нарада надъ проектомъ о вѣденьскихъ будôвляхъ комунікаційныхъ. Говорять, що сими днями наступить такожь скликане заповѣдженыхъ вже зборôвъ проводирôвъ клюбôвъ, на котрыхъ міністры подадуть до вѣдомости маючу залагодити ся проґраму працъ Палаты, а въ першôй лініи повѣдомлять о внесеню и дальшôмъ трактованю предложень валютовыхъ.

Въ кругахъ парляментарныхъ уважають за рѣчь певну, що Палата пословъ буде обставати при тôмъ, щобы сума (1 міліонъ) призначена на додатакъ дорожняный для урядникôвъ державныхъ осталась при тôй высотѣ. Въ такôмъ случаю верне предложене назадъ до. Палаты пословъ, а колибъ та знову тому противилась. то на пôдставѣ §. 13 законôвъ основныхъ буде вставлена до буджету менша сума (500 000 зр.)

Переглядъ політичный.

Найдост. Архікн. Альбрехтъ, скоро лишь поверне дня 8 с. м. зъ инспекційнои подорожи по Угорщинѣ, выѣде дня 11 с. м. на инспекцію до Галичины.

Намѣстникъ Тиролю ґр. Мервельдтъ одержавъ велику ленту ордера Францъ Іосифа а маршалокъ краевый въ Тироли ґр. Брандісъ дôставъ титулъ тайного радника. Нинѣ же наспѣла зъ Вѣдня така вѣсть:

Є. Вел. Цѣсарь санкціонувавъ ухваленый тирольскимъ соймомъ новый законъ шкôльный и надавъ при сей нагодѣ віцепрезидентови Палаты пословъ, Катрайнови, комтуровый хрестъ ордера Францъ Іосифа зъ звѣздою, членови Выдѣлу краевого, Графови, кавалерійскій хрестъ ордера Леопольда, а послови соймовому, Вільдаверови, и референтови справъ шкôльныхъ радникови Намѣстництва, Реденови, титулъ и характеръ радникôвъ Двору; краевый инспекторъ шкôльный Гавсоттеръ одержавъ ордеръ зелѣзнои короны VI-ои клясы.

Цѣла заграниця стоить нинѣ ше пôдъ враженемъ робôтничого свята зъ дня 1 мая и зъ рôзныхъ сторôнъ надходять ще вѣсти, якъ той день проминувъ. Зъ всего, що доси звѣстно, видко хиба лишь то, що тû, котрû нѣбы то ставлять собѣ за задачу полѣпшити устрôй суспôльный знають на то лишь два способы: языкъ и бомбу. Характерестична есть, що въ Франціи зачинають монархісты пôдносити голову и доказують, що то република тому винна, що намножилось такъ богато анархістôвъ.

Въ Берлинѣ удержуесь все ще чутка, що царь заѣде туды въ гостину до нѣмецкого цѣсаря, коли буде ѣхати до Копенгаґи. Выѣздъ царя до Копенгаґи ставъ бувъ въ послѣдныхъ дняхъ непевный, бо сынъ его вел. кн. Андрій знову сильнѣйше нездужавъ, кашлявъ сильно кровію; теперь однакожь ему лекше и кажуть, що царска родина выбере ся незадовго въ дорогу.

Зъ Варшавы доносять, що тамъ въ день першого мая були заведенû незвычайнû мѣры осторожности Вся полиція була на ногахъ а войско въ касарняхъ стояло сконсиґноване.

Новинки.

Львôвъ дня 3 Мая.

— **Громадѣ Завада** въ повѣтѣ мысленицкôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову школы.

— **Є. Ц. и К. Выс. Найдост. Архікн. Леопольдъ Сальваторъ** выѣхавъ въ недѣлю вечеромъ до Креховичь, вôдки въ понедѣлокъ удавъ ся до Ясеня и Кузьминцы на ловы ґотурôвъ. Въ прогульцѣ тôй супроводять Є. Цѣс. и Кор. Высокôсть Архікнязя Сальватора баронъ Ляцаріні, директоръ лѣсôвъ Ґлянцъ и ц. к. капітанъ Праґлеръ.

— **Именованя.** Панъ Міністеръ просвѣты именувавъ професора ц. к. учительскои семінаріѣ у Львовѣ, дра Іосифа Олеськова и помôчнихъ учителѣвъ мужескои и женьскои семінаріѣ учительскои у Львовѣ, Адольфа Петера и Мечислава Тадѣя Солтися, членами екзаміна-

---

бôльшôй части люде нервовû и може легко бути, що пôдпадають якимсь вплывамъ гіпнотичнымъ; зъ того однакожь ще не выходить, щобы зъ ними пôдчасъ сну мôгъ кождый, що схоче и коли схоче, робити.

Що оденъ чоловѣкъ може мати на другого такій вплывъ, що выкликуе въ нѣмъ якûсь проявы гіпнотичнû, се мае свое зовсѣмъ природне оправдане, якъ то пôзнѣйше побачимо. Возьмѣмъ на примѣръ такû зъявища якъ зашептуване и замовлюване недугъ. Звѣстна прецѣ загально рѣчь, що надѣя на подужане пôддержуе сильно чоловѣка, коли противно, вôдбирати недужому ту надѣю, значить то само, що его добивати. Скоро лишь лѣкарь явить ся у недужого, то ему вже лекше, хочь бы лишь длятого, що ему здае ся, що той лѣкарь мусить ему дати якусь пораду. Колижь хтось зъумѣе въ недужôмъ ту вѣру въ подужане сильно пôддержати, то тымъ самымъ и помагае ему до подужаня, хочь самои недуги ще черезъ то не усувае. Въ зашептуване недугъ нинѣ не вѣримо, и справедливо, бо оно ще не въ силѣ усувати самои недуги, але що оно не лишь въ давныхъ часахъ але й нинѣ могло мати або мае свое значѣне, се поясняесь якъ разъ тымъ пôддержуванемъ въ недужôмъ чоловѣцѣ надѣѣ на подужане. Зъ вôдси то походить, що простый чоловѣкъ ще й нинѣ вѣрить въ силу зашептуваня, успокоюесь нимъ и чекае, коли недуга сама собою проминe, а опôсля часто фактъ сей приписуе самому зашептаню.

Зашептуване недугъ було звѣстне вже глубокôй старинѣ, а въ Греціи вôдбувалось оно ще при помочи усыплюваня недужихъ, щось зовсѣмъ на той ладъ, якъ то нинѣ робить ся при помочи гіпнотизму. Въ вôсѣмдесяти рокахъ вôдкопано въ Греціи въ Епідавросъ двѣ великû плыты, що колись на триста лѣтъ передъ рождествомъ Христовымъ стояли въ святинѣ божка недужихъ Асклепіоса, а на котрыхъ були списанû всѣ тû чудеса, якû нѣбы то той божокъ робивъ. Мѣжь иншими розказана тамъ и така історія: Якась Амброзія, слѣпа на одно око, прийшла до божка до святинѣ шукати порады. Читаючи на плытахъ выписанû всѣ его чудеса, стала смѣяти ся зъ того, бо дежь — каже — може то бути, щобы слѣпû провидѣли, а крывû були знову простû. Ажь въ ночи снить ся ѣй, що божокъ приходить до неи та каже ѣй, що она провидить на слѣпе око, але мусить ему дати за то въ дарунку срѣбну свинку, на памятку, що она була такъ дурна и смѣяла ся зъ его силы. Вôдтакъ розрѣзавъ ѣй око, наливъ въ него якогось лѣку и щезъ, а коли вôдтакъ зробивъ ся день, Амброзія видѣла вже зовсѣмъ на слѣпе давнѣйше око. Друга усторія знову така: Якійсь Пандорасъ мавъ выпаленû пятна на чолѣ и прийшовъ до божка лѣчити ся. Божокъ явивъ ся ему въ снѣ и велѣвъ ему обвязати собѣ тû пятна хустинкою, а коли най другій день буде выходити изъ святинѣ, неха здойме ту хустинку, а ему (божкови) най лишить дарунокъ. Коли наставъ день, выйшовъ Пандорасъ изъ святинѣ, здоймивъ хустинку и дивить ся, а то пятна зъ чола лишили ся на хустинцѣ, а чоло зовсѣмъ чисте.

Ся послѣдна історія, взята на вôдворотъ, нагадуе дуже зъявища зъ гіпнотизму, про котрû розповѣдають такû поважнû ученû, якъ професоръ Крафтъ-Ебінґъ и Шарко. Першій розказуе про одну особу, зъ котрою вôнъ робивъ досвѣды гіпнотичнû, що коли ѣй було приложити рано до тѣла на особливо чутливе мѣсце студенû ножицѣ и сказати ѣй, що то ножицѣ розпаленû, то на тôмъ мѣсци показалось по полудни пятно, якъ колибъ его хто дѣйстно выпаливъ розпалеными ножицями, а навѣть зробивъ ся мѣхуръ. Коли одного разу пôдчасъ гіпнотизму, приложено ѣй маленькû ножицѣ до тѣла зъ того боку, въ котрого она мала найменше чутя, то пятно показалось на другôмъ боцѣ тѣла, що бувъ бôльше чутливый, але въ тôмъ самôмъ мѣсци. Шарко розповѣдае знову, що вôнъ казавъ одному загіпнотизованому чоловѣкови дотулити ся студенои зелѣзнои печи, але вмовивъ въ него, що то пѣчь розпалена. Скоро той дотуливъ ся, ставъ кричати, якъ той, що попече ся, а на его пальцяхъ показались дѣйстно мѣхурѣ вôдъ попеченя.

Звѣстна такожь загально рѣчь, що въ чоловѣка можна вмовити, що вôнъ слабый. Коли оденъ, другій, третій, десятый, скаже комусь: Ты слабый, — то остаточно найздоровѣйшій чоловѣкъ готовъ повѣрити, що вôнъ слабый, а слабôсть найде вôнъ собѣ тогды вже дуже легко. Ще частѣйше буває, що люде самû въ себе вмавляють якусь слабôсть

цїйнои комісїѣ для учителѣвъ школъ народныхъ звычайныхъ и выдѣловыхъ у Львовѣ. — Ц. к. Высшій судъ краєвый у Львовѣ именувавъ адъюнкта краєвои Табулѣ и мѣскои у Львовѣ, Щасного Левандовского, адъюнктомъ Урядôвъ помôчныхъ ц. к. краєвого суду у Львовѣ.

— **Перенесеня**. Дирекція почтъ и телеґрафôвъ перенесла офіціялôвъ почтовыхъ: Саламона Авербаха зъ Золочева до Перемышля и Стефана Сеніссона зъ Бялои до Львова; почтовыхъ асистентôвъ: Антона Бездека зъ Нового Санча до Львова; Фердинанда Пивецкого зъ Перемышля до Кракова: Семена Ляшеника зъ Тарнова до Золочева; Іосифа Рущицкого зъ Пôдволочискъ до Бялои и Іосифа Галюха зъ Бялои до Кракова; вкôнци придѣлила асистентôвъ почтовыхъ безъ мѣсця призначеня: Іосифа Шимановича до Львова, Стан. Ржендца до Бродôвъ, Адольфа Польтурака до Тарнова, Герша Швіґля до Бялои и Боруха Шіфермана до Пôдволочискъ.

— **Є. Ексц. Панъ Намѣстникъ** ґр. Бадені выѣхавъ вчера вечеромъ до Кракова.

— **Віцепрезидентъ ц. к. краєвои Рады школьнои** дръ Мих. Бобжиньскій выѣхавъ въ недѣлю вечѣрнымъ поѣздомъ до Кракова на засѣданя Академіѣ наукъ.

— **Презенты** на парохіи въ перемыскôй епархіи одержали оо.: Игн. Вахнянинъ на Синяву дек. ярославского, Юл. Нивовый на Черняву дек. яворôвского, Ив. Михальчукъ на Коритники дек. нижанкôвского, Ив. Гмитрасевичь на Порудно дек. яворôвского.

— **Слова а дѣла**. Що Русины знають богато говорити а мало робити се рѣчь загальнo звѣстна, хочь ажь соромно самымъ собѣ то признавати. Найновѣйша илюстрація до того ось така. До золочѣвскои Рады повѣтовои вплынуло за послѣдни два роки не менше лишь 4.800 писмъ писаныхъ по польски, а по руски кôлько? Вгадайте! — ажь 15! Ну, нехайже теперь кричать Русины, що на Галицкôй Руси не приймають письмъ писаныхъ по руски — свѣтъ певно сему повѣрить!

— **Новѣ приписы въ справѣ орґанізаціѣ войсковыхъ душпастирѣвъ** постановляють, що духовеньство войскове має сповняти всяки функціи духовни для всѣхъ стоячихъ въ службѣ войсковой особъ, а такожь для ихъ жѣнокъ и дѣтей, о скôлько они не належать до цивільного духовеньства. Въ той цѣли подѣлено цѣлу австро-угорску монархію на 15 парохій, котрыхъ границѣ однакови зъ границями територіяльныхъ округôвъ войсковыхъ. Босна и Герцеґовина становлять для себе окрему парохію. Въ войсковыхъ выховуючихъ и науковыхъ заведеняхъ будутъ такожь войскови священики занятѝ яко катихиты и душпастирѣ. Персоналъ войскового духовеньства дѣлить ся на активныхъ и резервовыхъ священикôвъ. Станъ активный пôдчасъ мира складає ся: зъ 1 апостольского вікарія польного, яко шефа найвысшои войсково-духовнои власти, 1 польного консисторіяльного директора, 2 польныхъ консисторіяльныхъ секретарѣвъ, зъ котрыхъ першій має ранґу и платню пароха войскового, а другій належить до высшои клясы платнѣ войскового духовеньства, 15 войсковыхъ парохôвъ для кождого округа войскового, 32 войсковыхъ куратôвъ, 39 римо- и 12 греко-католицкихъ войсковыхъ капелянôвъ, 9 православныхъ капелянôвъ, 8 катихитôвъ, 4 протестантскихъ парохôвъ авґсбурского и 4 гельветского вѣроисповѣданя, разомъ 1 7 особъ. Дальше для Босны и Герцеґовины: 1 парохъ, 2 войсковыхъ куратôвъ першои клясы, 6 войсковыхъ капелянôвъ другои клясы, разомъ 9 особъ. Для жидôвъ, служачихъ у войску, не именує ся пôдчасъ мира нѣякихъ власныхъ духовныхъ а всѣ реліґійни функціи для нихъ выконують мѣсцеви рабіны. Въ такихъ мѣсцяхъ ґарнізоновыхъ, де нема войсковыхъ куратôвъ, капелянôвъ або протестантскихъ войсковыхъ пастрôвъ, поручить ся сповнюванє духовныхъ функцій мѣсцевому свѣтскому духовеньству. Вôдповѣдни зарядженя въ той справѣ належать до дотычныхъ командантôвъ ґарнізонôвъ. Апостольскій вікарій польный, польный консисторіяльный директоръ, оба польни консисторіяльни секретарѣ, войскови парохи и кураты, якъ такожь войскови катихиты мусять бути римо-кат. вѣроисповѣданя. Станъ резервовый складає ся зъ тыхъ обовязаныхъ до службы войсковой духовныхъ, котри, коли вôдповѣдять приписанымъ условіямъ, будуть на власну просьбу именовани капелянами, евентуально протестантскими пасторами, або польными рабінами другои клясы въ резервѣ; дальше зъ тыхъ войсковыхъ духовныхъ, котри при переходѣ до цивільнои службы не выслужили своихъ 10 лѣтъ.

— **Товариство ремѣсниковъ „Зоря“** у Львовѣ ладить аматорске представленє на доходъ запомогового фонду „Зорѣ“. Представленє вôдбуде ся въ недѣлю дня 8 мая въ сали товариства Frohsinn. Вôдограный буде образъ Кропивницкого „Дай серцю волю“. Руска публика громадною участію чей причинить ся до збôльшеня фондôвъ сего товариства.

— **Зъ Кутъ** пишуть намъ: „Заходомъ кôлькохъ людей зъ интеліґенціѣ и свѣтлѣйшихъ мѣщанъ основано въ Кутахъ читальню мѣску, до котрои на разѣ вписало ся 40 членôвъ, переважно мѣщанъ обохъ народностей, такъ Русинôвъ, якъ и Полякôвъ. Мѣщаньство тутешне всѣхъ трохъ обрядôвъ, котре пôдъ взглядомъ просвѣты спало до теперь сномъ блаженныхъ, а жиюче по примѣру своихъ проводникôвъ священикôвъ мѣжь собою въ згодѣ, познало, що тôлько спôльными силами всnѣє просвѣчатись и пôдноситись зъ упадку матеріяльного. — Предсѣдателемъ читальнѣ выбрано о. Якова Мошору, пароха и крылошанина вôрменьского, заступникомъ предсѣдателя п. Д. Пуканова, управителя школы, а секретаремъ читальнѣ п. Чайковского, учителя народного. Особы ти, знани зъ своєи працьовитости и вытревалости дають надѣю, що читальня успѣшно буде розвиватись. — Щасть Боже до доброго дѣла.“

— **Доповняючій выбôръ** одного члена до повѣтовои Рады зъ куріѣ мѣстъ въ Пôдгайцяхъ, розписаный такжe на середу дня 4 мая.

— **Огнѣ**. Про огонь въ Отиніи, де въ недѣлю погорѣла фабрика машинъ Е. Бредта, доносять теперь, що огонь выбухнувъ о 3 год. по полудни изъ середины, а до 20 мінутъ цѣла фабрика стапула въ огни. Згорѣла цѣла фабрика т. є. лиярня, кузня, котлярня, столярня, варстатъ механічный и одевъ маґазинъ. Прочи будынки и маґазины, що стоять на томъ самомъ подвôрю, удало ся уратувати. Пôдчасъ огню бувъ такъ сильный вѣтеръ, що головнѣ занесло на двѣ селяньски хаты, вôддалени о кільометеръ, котри вôдъ нихъ займили ся. — Пôдчасъ огню у Львовѣ при ул. Торосевича удало ся поліціи прихопити чоловѣка пôдозрѣлого о пôдложенє огню; єсть то якійсь Йосифъ Льорчакъ, званый Роґаль, котрый передъ огнемъ вôдгрожувавъ ся Берльштайнови, що державъ конѣ въ погорѣвшôй стайни, що єму „справить баль“ такій, що вôнъ єго попамятає. — Въ Золочевѣ згорѣвъ дня 1 с. м. будынокъ войсковый, въ котрôмъ мѣстило ся 80 воякôвъ краєвои обороны и складъ закупленого недавно вôвса вартости 20.000 зр.; при томъ згорѣло 8 коровъ и два конѣ. Сильный вѣтеръ перекинувъ огонь на передмѣстє Зарѣче, де погорѣло пять заживочныхъ тамошныхъ господарѣвъ.

— **Зъ судовои салѣ**. Въ суботу закôнчила ся передъ львôвскымъ судомъ присяжныхъ поновна розправа карна противъ А. Далького, обжалованого о намѣрене убійство свого колишного хлѣбодателя, фабриканта сторôвъ у Львовѣ, Хрістофа. Далькe пôдъ впливомъ великого роздразненя, минувшого року дня 27 червня стрѣливъ тричи до Хрістофа зъ револьвера, хочь на щастє безъ шкоды для Хрістофа, а судъ по першôй розправѣ засудивъ Далького на 2 лѣта тяжкои вязницѣ. Оборонець Далького внѣсъ зажаленє неважности проти того засуду, опираючись на томъ, що Далькe поповнивъ той чинъ пôдъ впливомъ роздражненя и не бувъ пôдъ той часъ при здоровыхъ змыслахъ. Касаційный трибуналъ знѣсъ першій засудъ и наказавъ точно розслѣдити умысловый станъ обжалованого. Судови лѣкарѣ дръ Савицкій и дръ Добиньскій по розслѣдженю умыслового стану обжалованого, засвѣдчили, що обжалованый могъ поповнити чинъ въ такôмъ станѣ розстрою умыслового, де не знавъ, що дѣє, анѣ яки зъ того могуть бути наслѣдки, отже въ такъ званôмъ „зменшенôмъ станѣ почитальности“ а судьѣ присяжни увôльнили Далького вôдъ вины а трибуналъ вôдъ кары.

— **Дики**. Зъ турчаньского повѣта доносять, що тамъ дики въ лѣсахъ бар. Лібіґа такъ розмножили ся, що люде не можуть вже дати собѣ рады зъ ними, бо они все нищать и роблять страшенну шкоду. Въ селахъ: Свидникъ, Ластôвки, Исаѣ, Быстриця, Головско и Кôндратôвъ наробили вже теперь страшенной шкоды. А що то буде пôзнѣйше? Людей тамошныхъ ажь дуръ головы бере ся, бо не видять нѣ зъ вôдки помочи и порады.

— **Выпадокъ на зелѣзници**. Дня 30 цвѣтня с. р. о год. 10 вечеромъ наѣхавъ тягаровый поѣздъ, выѣзджаючій зъ Львова въ напрямѣ до Стрыя, черезъ зле настановленє зворотницѣ на вôддѣлъ возôвъ, зъ котрыхъ 3 ушкодивъ. Зъ службы зелѣзничнои вôднесло 2-хъ людей легки ушкодженя, однакъ рухъ поѣздôвъ не дôзнавъ въ наслѣдокъ того жадноu перервы.

— **Самоубійство**. Фельдвебель 11 полку артілеріѣ, Айзенманъ, прибувши оногды зъ Радовець до Львова, застрѣливъ ся тутъ зъ револьверу. Причіною самоубійства мали бути невзгодины родинни.

✝ Посмертни вѣсти.

Людвикъ Сембратовичь, ц. к. фельдмаршалъ-поручникъ, своякъ Є. Ексц. Впреосв. Митрополита, померъ въ понедѣлокъ въ ночи въ Краковѣ. Вѣчна єму память!

О. Инокентій Макаревичь, єромонахъ Ч. св. Василія вел. въ гошѣвскôмъ монастири, померъ въ мартѣ с. р. въ 90-ôмъ роцѣ житя а 53-ôмъ священьства. Вѣчна єму память!

Евгенія Сивулякъ, донька професора гімназіяльного, упокоила ся вчера въ 18 роцѣ житя. Вѣчна ѣй память!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 3 мая. Є. Ексц. міністеръ Залескій выѣхавъ до Кракова.

Будапештъ 3 мая. Палата послôвъ ухвалила провізоричный буджетъ. Пôдчасъ дебаты заявивъ міністеръ фінансôвъ, що предложить въ найблизшôмъ часѣ Палатѣ проєкты управильненя валюты, а евентуально зажадає въ той цѣли перерваня нарадъ буджетовыхъ.

Атины 3 мая. Изъ складу на островѣ Корфу, украдено въ ночи зъ четверга на пятницю 500 кільограмôвъ дінаміту и пороху.

Петербургъ 3 мая. Міністеръ Ґірсъ вже подужавъ и перестано выдавати білєтины о станѣ єго здоровля.

Парижь 3 мая. Въ Альбі експльодувавъ дінамітовый патронъ, але наробивъ лишь незначнои шкоды.

Лíттіхъ 3 мая. Сеѣ ночи арештовано кôлькохъ анархістôвъ, мѣжь тыми и якогось челядника кравецкого, пôдозрѣного о пôдложенє бомбы въ церквѣ св. Мартина.

Загребъ 3 мая. Соймъ хорватскій скликано на день 13 мая с. р.

Дармштадтъ 3 мая. Королева анґлійска Вікторія вôдъѣхала вчера вечеромъ до Віндзору.

Лíттіхъ 3 мая Вчера вечеромъ експльодувала бомба на порозѣ одного дому положеного при бульварѣ Сувеніръ и наробила значнои шкоды. Въ мѣстѣ наставъ великій переполохъ. Безпосередно по експлозіи арештовано якогось чоловѣка Нѣмця, котрый утѣкавъ. Вôнъ выпирає ся вины.

и длятого дѣйстно тымъ скорше можуть занедужати.

Повысшій кôлька примѣрôвъ, котрыхъ впрочôмъ можна бы ще богато навести, вказують намъ, якъ то черезъ вмовлене въ чоловѣка можна его ввести въ якійсь станъ, або зъ якогось стану вывести. То вмовлене называєсь въ гіпнотизмѣ чужимъ словомъ суґґестія (suggestia). Наведемо ще оденъ примѣръ, якъ то чоловѣкъ може волю другого чоловѣка пôддавати пôдъ свою. Се може кождый самъ спробовати.

Припустѣмъ, що насъ єсть кôлькохъ разомъ. Оденъ зъ насъ бере кôлька картъ, н. пр. чотири до рукъ и не показуючи ихъ другому, каже до него: Ты выймешь ту карту, котру я тобѣ прикажу, хочь не будешь еѣ видѣти. Дай тутъ руку! (Бере єго за руку, за живчикъ). Теперь дивись менѣ просто въ очи и памятай добре, що маєшь выбрати короля дзвôнкового. (Приказуючій держить перемѣшани передъ тымъ карты, такъ, щобы другій не могъ розпôзнати напередъ, котра яка карта, отже вôдворотною стороною до маючого выбирати, а по хвили каже: (Вытягай теперь короля дзвôнкового! Другій шукає хвильку мѣжь картами и вытягає остаточно дѣйстно короля дзвôнкового. Єсть то дуже звычайна забавка, т. зв. гіпнотична, котра дуже часто удає ся и майже зô всѣма особами. Оденъ чоловѣкъ робить тутъ, що такъ скажемо, не свѣдомо або на ослѣпъ, то, що другій ему приказує.

(Дальше буде).

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Инсераты („оповѣщеня приватнû") якъ для „Народнои Часописи" такъ также для „Ґазеты Львôвскои" принимає лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвика Пльопа, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.